

Udeležba na mednarodnem izobraževanju: »Načrtovanje izrednih ukrepov v primeru izbruhov bolezni rastlin za prednostne škodljive organizme«

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) v okviru javnega pooblastila izvaja določene strokovne naloge zdravstvenega varstva rastlin na področju gozdarstva, ki jih določa Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin. Tako so naloge ZGS po Programu strokovnih nalog s področja zdravstvenega varstva rastlin priprava in izvajanje programov preiskav za karantenske škodljive organizme ter poročanje o izvedenih zdravstvenih pregledih, kar je podlaga za pridobitev denarnih sredstev po pogodbi med ZGS in UVHVVR (Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin). Na ZGS fitosanitarne preglede izvajamo fitopregledniki (sodelavci z opravljenim izpitom za izvajalce ukrepov varstva rastlin). Trije izmed njih smo se udeležili enega izmed izobraževanj Načrtovanje izrednih ukrepov v primeru izbruhov bolezni rastlin za prednostne škodljive organizme, ki je potekalo od 8. do 11. aprila letos v Kataniji v Italiji.

Ta izobraževanja financira Evropska komisija v okviru BTSF (Better Training for Safer Food - Boljše usposabljanje za varnejšo hrano - <https://better-training-for-safer-food.ec.europa.eu/training/>). BTSF je pobuda Evropske komisije za usposabljanje, namenjena izboljšanju poznavanja in izvajanja pravil EU, ki zajemajo varnost hrane, rastlin, živali in načelo »Eno zdravje« (angl. »One Health«). Glavni cilji BTSF so:

- ohranjanje visoke ravni varstva potrošnikov in varnosti hrane, rastlin, živali in pristopa »Eno zdravje«,
- spodbujanje usklajenega pristopa k delovanju sistemov nadzora Unije in nacionalnih sistemov nadzora,
- ustvarjanje enakih konkurenčnih pogojev za vse nosilce živilske dejavnosti,
- krepitev trgovine z varno hrano, živalmi in rastlinami ter njihovimi proizvodi,
- zagotavljanje pravične trgovine s tretjimi državami, zlasti z državami v razvoju.

Splošni cilji programa usposabljanja BTSF za načrtovanje izrednih ukrepov ob izbruhih bolezni rastlin za prednostne škodljive organizme so:

- zagotovitev skupnega razumevanja trenutnega stanja ustreznih pristopov za obravnavanje izbruhov prednostnih škodljivih organizmov na ozemlju EU,
- opredelitev orodij, postopkov in reakcijskih ukrepov (splošnih in posebnih),
- primerjava ključnih elementov načrtov ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih in drugih elementov pripravljenosti, ki so jih pripravile zadevne države članice,
- krepitev zmogljivosti na nacionalni ravni za načrtovanje in izvajanje ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih v zvezi z zdravjem rastlin,
- razvoj posebnih znanj in spretnosti z usposabljanjem, simulacijo ter izmenjavo izkušenj in najboljših praks,
- zagotavljanje učinkovitega razširjanja novih spretnosti, znanja in najboljših praks v državah članicah.

Usposabljanje obravnava naslednje teme:

- Uvod v načrte izrednih ukrepov ob izbruhih bolezni rastlin na ozemlju EU za prednostne škodljive organizme.
- Pravni okvir EU za načrtovanje ravnanja v nepredvidljivih razmerah.
- Načrtovanje ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih: vloge in odgovornosti, hierarhija poveljevanja.
- Simulacijska vaja in druge dejavnosti v zvezi s pripravljenostjo.
- Akcijski načrti za prednostne škodljive organizme.

Tečaj poteka tako, da se predstavitve izmenjujejo z interaktivnimi razpravami, delovnimi skupinami in praktičnimi vajami.

Tečaj usposabljanja je v glavnem namenjen uradnemu osebju držav članic EU in (potencialnih) držav kandidat za EU, ki sodeluje pri razvoju in izvajanju načrtov ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih glede prednostnih škodljivih organizmov.

Dogodka v Kataniji se je udeležilo 30 udeležencev iz 13 držav. Izobraževanje je vodilo pet strokovnjakov iz petih držav. Med vajami v

delovnih skupinah smo razreševali razne problematične situacije, ki se lahko pojavijo ob izbruhu prednostnih škodljivih organizmov, tako gozdnih kot negozdnih. Pri simulacijski vaji smo načrtovali ukrepe ob izbruhu plodove muhe *Bactrocera dorsalis*, na izobraževanju pridobljeno znanje pa bi lahko uporabili tudi ob izbruhu drugih škodljivih organizmov.

Maša TENČIĆ, Uroš MAVRAR,
Helena SMREKAR
Zavod za gozdove Slovenije

